

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 1SKomp/13/2021
Identifikačné číslo spisu: 5021200371
Dátum vydania rozhodnutia: 21. apríla 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Naď
Funkcia: predseda senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:5021200371.1

UZNESENIE

Kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky zložený z predsedu JUDr. Pavla Naďa a členov JUDr. Igora Belka, JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., Mgr. Dušana Čima, Mgr. Petra Melichera, Mgr. Michala Novotného (sudca spravodajca), JUDr. Eriky Šobichovej a prof. JUDr. Juraja Vačoka, PhD., v kompetenčnom spore medzi žalovaným a Krajským súdom v Žiline (sp. zn. 16 Sa 6/2021) vo veci žalobcu: zomr. A. M., naposledy H. XXXX/XX, Z., proti žalovanému: Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej a justičnej stráže, Šagátova 1, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného z 22. februára 2018 č. GR ZVJS-d-11701/14-2018 takto

rozhodol:

Uznesenie kompetenčného senátu sp. zn. 1 KO 7/2020 z 25. mája 2021 sa opravuje tak, že v záhlaví označenie žalobcu znie: „zomr. Jozefa Družbackého, naposledy bývajúceho v Martine, Nálepkova 4045/14“.

Odôvodnenie

1. Bývalý kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 1 KO 7/2020 z 25. mája 2021 rozhodol tak, že na prejednanie spornej veci je daná právomoc súdu; zároveň zrušil uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 26 Sa 11/2018 z 28. januára 2020. V záhlaví tohto uznesenia uviedol, že ho vydáva „v právnej veci žalobcu A. M., bývajúceho N. Z., H. XXXX/XX“.
2. Uznesenie doručoval žalobcovi najvyšší súd v listinnej podobe poštovým podnikom. Zásielka s týmto uznesením sa však 6. júla 2021 vrátila najvyššiemu súdu ako nedoručená s poznámkou „adresát zomrel“.
3. Krajský súd v Žiline 17. decembra 2021 znova predložil spis tunajšiemu kompetenčnému senátu „na zaujatie stanoviska pre ďalší postup vo veci“. V predložení uviedol, že v čase rozhodovania žalobcu jeho spôsobilosť na práva a povinnosti zanikla. Pritom „v súlade s ustálenou aplikačnou praxou súd doručuje právnym nástupcom zomrelého justičné písomnosti, ak nie sú uvedené v záhlaví len v prípade, že účastník zomrel po vydaní uznesenia, avšak v čase vydania uznesenia žil“.
4. Kompetenčný senát najvyššieho súdu a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky zriadený podľa § 11 Civilného sporového poriadku posúdil predloženú vec a dospel k záveru, že nejde o kompetenčný spor.

5. Už z obsahu prípisu, ktorým Krajský súd v Žiline predložil vec tunajšiemu kompetenčnému senátu, vyplýva, že vec sa nepredkladá na rozhodnutie kompetenčného sporu. Kompetenčný spor totiž pôvodne vznikol medzi žalovaným a predkladajúcim krajským súdom o to, kto má právomoc rozhodovať o podaní pôvodného žalobcu z 11. marca 2018. Tento kompetenčný spor bol však vyriešený uznesením kompetenčného senátu sp. zn. 1 KO 7/2020 z 25. mája 2021. Krajský súd však zrejme vychádza z toho, že účinky tohto uznesenia sú určitým spôsobom dotknuté tým, že v čase jeho vydania nežil jeden z účastníkov konania, z ktorého spor o právomoc vzišiel.

6. Podľa § 11 ods. 1 CSP tak v znení účinnom do 31. júla 2021, ako aj v znení účinnom od 1. augusta 2021 kompetenčný senát rozhoduje kompetenčný spor medzi súdmi a inými orgánmi. Predmetom rozhodovania kompetenčného senátu teda bol a aj naďalej je spor týchto dvoch orgánov verejnej moci. Úlohou kompetenčného senátu nie je rozhodovať vo veci samej, teda o veci, v ktorej vznikol spor o právomoc medzi týmito orgánmi. Stranami sporu pred kompetenčným senátom tak sú v prvom rade tie orgány verejnej moci, ktoré sa o svoju kompetenciu sporia. To možno vyvodit' aj z druhej vety § 11 ods. 1 CSP, podľa ktorej je rozhodnutie kompetenčného senátu záväzné práve pre tieto orgány a tieto orgány sú tak adresátmi tohto rozhodnutia. Osoby, ktoré sú alebo by mali byť stranami či účastníkmi konania vo veci samej, nie sú primárne stranami sporu o právomoc pred kompetenčným senátom. Pre rozhodovanie kompetenčného senátu tak samo osebe nie je podstatné, či strany alebo účastníci konania vo veci samej majú či nemajú procesnú subjektivitu alebo procesnú spôsobilosť. Koniec koncov, tieto otázky sú v jednotlivých procesných predpisoch upravené rôzne - napr. v civilnom procese sa procesná subjektivita zásadne viaže na hmotnoprávnu spôsobilosť na práva a povinnosti (§ 62 CSP), v správnom súdnictve ju však vždy má orgán verejnej správy (§ 35 ods. 1 SSP), a to aj taký, ktorý by ju v civilnom procese mať nemusel. Podobne napríklad právne nástupníctvo závisí od toho, ako budú hmotnoprávne posúdené samotné práva a povinnosti, ktoré sú predmetom konania vo veci samej (porov. § 63 a 64 CSP). Posúdenie týchto otázok tak bude takisto závisieť od toho, ktorý orgán bude mať právomoc o danej veci konať a ktoré procesné predpisy bude v tomto konaní aplikovať.

7. V tu prerokovanej veci je z obsahu spisu zistené, že žalobca A. M. zomrel počas toho, ako kompetenčný senát konal v spore o právomoc medzi žalovaným a Krajským súdom v Žiline. Kompetenčný senát v čase vydania svojho uznesenia sp. zn. 1 KO 7/2020 z 25. mája 2021 o jeho úmrtí nevedel, v dôsledku čoho ho aj v záhlaví označil ako žijúceho. Ako však bolo vysvetlené, táto okolnosť nemá žiaden vplyv na účinky rozhodnutia kompetenčného senátu. Ten totiž rozhodoval v spore o právomoci medzi dvoma orgánmi verejnej moci, ktoré primárne boli stranami tohto sporu. Podľa § 11 ods. 1 druhej vety CSP je rozhodnutie kompetenčného senátu pre tieto orgány záväzné bez ohľadu na to, ako je v jeho záhlaví označený jeden z účastníkov konania, z ktorého spor o právomoc vzišiel.

8. Nie je zjavné, z čoho predkladajúci súd vyvodzuje svoj záver o „ustálenej aplikačnej praxi“, podľa ktorej „súd doručuje právnym nástupcom zomrelého justičné písomnosti, ak nie sú uvedení v záhlaví len v prípade, že účastník zomrel po vydaní uznesenia, avšak v čase vydania uznesenia žil“. Podľa čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je sudca viazaný predovšetkým právnymi predpismi, nie ustálenou „aplikačnou“ praxou. Výnimku tvorí rešpektovanie rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, ktorá je podľa čl. 2 základných princípov CSP jedným z prejavov princípu právnej istoty. Predkladajúci súd však žiadnu takúto rozhodovaciu prax necituje.

9. Uznesením kompetenčného senátu sp. zn. 1 KO 7/2020 bolo rozhodnuté, že na pojednanie a rozhodovanie veci je daná právomoc predkladajúceho súdu, ktorý koná ako správny súd (§ 19 ods. 1 SSP), teda podľa Správneho súdneho poriadku. Pretože tento zákon osobitne neupravuje postup súdu pri strate právnej subjektivity strany - fyzickej osoby, použije sa na základe § 25 SSP podporne § 63 CSP. Podľa neho platí, že ak strana zomrie skôr, než sa konanie právoplatne skončilo, súd predovšetkým posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť alebo či v ňom môže pokračovať (odsek 1). Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide (odsek 2). Podľa § 65 ods. 1 CSP právny nástupca podľa § 63 a 64 CSP prijíma stav konania ku dňu zániku procesnej subjektivity svojho predchodcu. Citované ustanovenie tak zakladá právnu fikciu, podľa ktorej bol právny nástupca fyzickej osoby stranou konania už v čase jej smrti, a mal teda všetky práva a povinnosti strany už od tohto okamihu.

10. Jedným z práv strany (účastníka konania) je aj právo na oznámenie alebo doručenie rozhodnutia súdu v tých prípadoch, kedy je takéto oznámenie alebo doručenie podľa zákona potrebné. Na základe

citovaného § 65 ods. 1 CSP tak aj toto právo patrí právnomu nástupcovi zomrelej strany spätne k okamihu jej smrti. Ak bolo teda po smrti strany vydané uznesenie, ktoré je potrebné doručiť účastníkom (§ 148 ods. 2 SSP), musí ho súd doručiť právnomu nástupcovi zomrelého účastníka (zomrelej strany), s ktorým sa v konaní pokračuje, a to bez ohľadu na to, či právny nástupca je alebo nie je uvedený v záhlaví takého uznesenia. Potom je vecou právneho nástupcu, či podá opravný prostriedok, ktorom namietne túto nesprávnosť alebo jej vplyvy na jeho procesné práva. Podľa kompetenčného senátu však sama okolnosť, že v záhlaví uznesenia je ako účastník konania uvedená zomrelá osoba, nemôže znamenať, že by sa takéto uznesenie malo doručovať len tejto osobe a nie jej právnym nástupcom.

11. Okolnosť, že v záhlaví uznesenia sp. zn. I KO 7/2020 nie je jasne označené, že žalobca už v čase jeho vydania zomrel, je však podľa kompetenčného senátu dôsledkom okamžitého zlyhania duševnej alebo mechanickej činnosti súdu (porov. napríklad nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 576/2013). Ide teda o inú zrejmú nesprávnosť v zmysle § 226 v spojení s § 234 ods. 2 CSP, preto ju kompetenčný senát týmto uznesením opravil.

12. Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 8 : 0 (jednomyselne).

P o u č e n i e :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.